

for den almindelige Mands Oplysning, er en Sag, der efter min Anskuelse er af den allerhøieste Bigtighed.

Alberti: Jeg skal tillade mig nærmere at motivere det Forslag, som paa Afstemningslisten findes opført under Nr. 38, og som er stillet af mig og et andet Medlem af Udvalget. Dette Forslag gaaer ud paa at forøge Gagen for to Adjuncter ved Skolen i Sorø med 100 Rbd. for hver, saa at Forøgelsen altsaa bliver 200 Rbd. i det Hele. Et lignende Forslag, som var gjort af den ærede Cultusminister, var under Forhandling her i Thinget ved den nu gjældende Finantslovs Botering, men det blev dengang forkastet, og det blev altsaa ikke indført i Loven. De Meddelelser, som siden ere komne mig tilhænde, have bragt mig den Overbeviisning, at den Beslutning, som det ærede Thing dengang tog, var mindre billig og rigtig, og det er i Erkjendelsen heraf, at jeg har forsøgt at faae denne Beslutning rettet ved at opføre disse 200 Rbd. i Finantsloven for næste Aar, og jeg troer, at Finantslovens aarlige Botering netop egner sig til at faae saadanne ubetydelige Rettelser gjorte. Forslaget blev dengang forkastet efter Indstilling af det daværende Finantsudvalg, idet dette havde yttret, at Adjuncterne ved Sorø Skole vare høiere gagerede end andre Adjuncter, og at det ikke fandt nogen Anledning til, at dette Forhold skulde være saa. Jeg troer, at den Anskuelse, at Adjuncterne ved Sorø Skole ere høiere gagerede end andre Adjuncter, i Almindelighed taget er urigtig; dette blev allerede tildeels oplyst af den ærede Cultusminister under Behandlingen af den nu gjældende Finantslov, idet han navnlig gjorde opmærksom paa, at de større Indtægter, som Adjuncterne ved Skolen i Sorø have, ikke hidrøre blot fra deres Stilling som Adjuncter ved en lærd Skole, men tillige og i Særdeleshed fra deres Stilling som Adjuncter ved Opdragelsesanstalten i Sorø. Naar man vil bestemme de Gageringsforhold, som finde Sted ved Skolen i Sorø, maa man jo frem for Alt tage Hensyn til de Underviisningsplaner, som gjælde for den derværende Skole, og ifølge disse er Skolen ikke blot en lærd Skole, ikke blot en Skole for studerende Elever, men ogsaa tillige

en Realskole, og derhos er den tillige indrettet paa at være en Opdragelsesanstalt; som en Folge heraf ere de Adjuncter, som ere ansatte ved Skolen, naturligtvis gagerede noget høiere end andre Adjuncter, fordi de have et større Arbejde, og fordi de ved deres Inspection over Opdragelsesanstaltens Elever ere bundne til Anstalten fra Morgen tidlig til Aften sidig, ja endog ere nødte til at være der tilstede i Ferierne, forsaavidt der er Elever tilstede. Dette med Hensyn til Sagens særegne Stilling, med Hensyn til den særegne Maade, hvorpaa man maa betragte Gageringsforholdene ved Skolen i Sorø. Sammenligner man nu Gagen for Adjuncterne ved Skolen i Sorø med Gagen for Adjuncter ved andre lærde Skoler, saa vil man heller ikke finde, at den er høiere i Sorø end ved de andre lærde Skoler; naar man undersøger, hvorledes Gjennemsnitsgagen efter den nugældende Finantslov er for Adjuncterne ved de lærde Skoler, saa vil man finde, at hver Adjunct ved de lærde Skoler har 578 Rbd. i aarlig Gage; tager man derimod Skolen i Sorø, betragtet blot som Skole, og ikke tillige som Opdragelsesanstalt, saa vil man finde, at Adjuncternes Gage i Sorø er mindre, nemlig kun 561 Rbd. for enhver Adjunct. Jeg skulde imidlertid ikke være gaaet ind paa denne Undersøgelse, dersom det ikke, saavidt jeg formaaede at følge Forhandlingerne ved Finantslovens Behandling i afsigte Foraar, havde været denne almindelige Grund, der havde været den bestemmende for Thingets Beslutning at nægte disse 200 Rbd. Men jeg troer, at der her foreligger et mere personligt Spørgsmaal, et Spørgsmaal, som især maa bedømmes efter den Maade, hvorpaa de to paagældende Adjuncter have været stillede, og derved bliver det et Billigheds-spørgsmaal, hvis Afgjørelse da reducerer sig derhen, om Thinget ved denne Sags Afgjørelse vil følge den samme Grundfætning, som det ellers følger, at tage Hensyn til de personlige Forhold. Naar en Adjunct ansættes ved Skolen i Sorø, er det sædvanligt, at han strax erholder en Gage af 500 Rbd. aarlig, og dette er en bedre Gage end ved de andre lærde Skoler, hvor den sædvanlige Adjunctgag i Begyndelsen kun er 400 Rbd. om Aaret; men disse to Adjuncter, hvem dette Endringsforslag